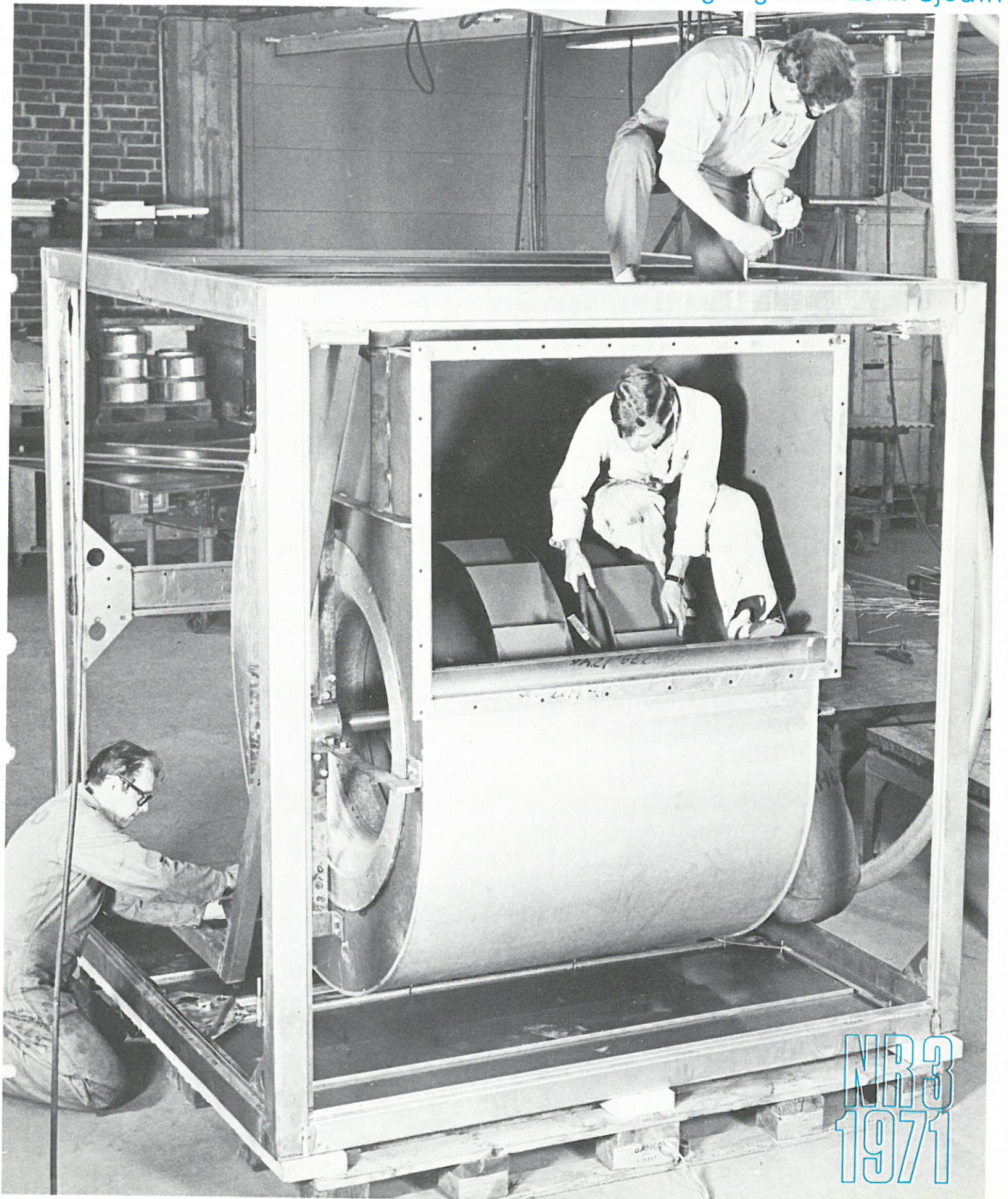

DAKAPÖ

Personaltidning för AB Bahco Ventilation Ansvarig utgivare Eskil Sjödin

NR 3
1971

VD informerar

När det gäller vårt program för yttre miljö-
vård har våra tidigare förhoppningar nu bör-
jat infrias, och då i första hand på det interna-
tionella planet. Nu senast har vi, efter ett långt
och mycket ingående förhandlingsarbete, teck-
nat licensavtal för vår metod för svaveldioxid-
rening med ett av USA:s ledande företag på
luftvårdssidan, nämligen Research-Cottrell Inc.
Som bekant har vi redan tidigare tecknat av-
tal med ett av de allra största företagen i Ja-
pan, och där är redan ett antal anläggningar i
drift. Dessa licensavtal, som nu tecknats, ger
oss möjligheter till fortsatta forskningsinves-
teringar inom miljö- och luftvård. Det ger oss
också ett fint goodwill-värde, och Bahco Ven-
tilations anseende ifråga om luftvård står idag
mycket högt i Europa.

Men blåser det medvind i någon sektor, så änd-
rar det tyvärr dock inte totalbilden av höstens
konjunkturer för Bahco Ventilation. Arbets-
löshetssiffrorna på byggsidan vittnar om att
det kan bli besvärligt i höst och till vintern.

Investeringsviljan, framförallt inom industrin,
är ganska låg, men investeringsfondernas fri-
släppande och utökade kvoter både för bo-
stadsbyggen och s k oprioriterade byggen kan
framåt sett hjälpa upp bilden.

Den nuvarande konjunkturbilden har också
påverkat försäljningen av våra konsumentka-
pitalvaror (bastuaggregat, spisfläktar, bilvär-
mare m fl), vilket medfört allt hårdare krav
på vår marknadssida.

De flesta av våra dotterföretag och vår export-
sida har emellertid hittills hållit sina position-
er, och speciellt framgångsrika har vi varit i
Danmark, där vi för närvarande håller på med
en utbyggnad av produktionskapaciteten. Även
de belgiska och franska bolagen har noterat go-
da framgångar. Totalt håller vår marknadssida
sina positioner, och även om vi är i ett besvär-
ligt konjunkturläge, så är jag övertygad om att
vi skall kunna hävda oss i konkurrensen. An-
dan och tillförsikten är god.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Andersson', with a long horizontal stroke extending to the right.

Projekt KSK

Hösten 1968 lanserades av Bahco Ventilation det nya klimataggregatet KSN och på nyåret 1969 gjordes de första leveranserna.

Samtliga funktionsdelar i KSN-aggregatet var helt nyutvecklade och studerade från grunden. Aggregatet var konstruerat och tillverkades enligt de moderna principer som vi numera tillämpar för produkter, vilka line-tillverkas i mellånga serier.

Mottagandet på den svenska marknaden var mycket gott. Självfallet var vissa detaljer i detta omfattande projekt (fem storlekar med vardera sex byggdelar = 30 enheter) mindre tillfredsställande, men de korrigerades relativt snabbt. Därigenom fick vi också det förnämligaste klimataggregatet som då fanns på den svenska marknaden.

Vid definiering och planläggning av aggregatet hade vår export ej den omfattning, som den under senare år fått. Vi var i det avseendet ej tillräckligt optimistiska och därför undertrycktes de krav som vår exportavdelning och deras utlandskontakter framförde. Visst köpmotstånd på våra exportmarknader kunde därför märkas. Vårt klimataggregat var för modernt, innehöll för många nya lösningar för att det skulle nå de framgångar det förtjänade.

Under de första månaderna 1971 diskuterades mellan marknadssida och utvecklingsavdelningar, vilka åtgärder som skulle kunna vidtagas.

Vi vet att produkter av den typ som klimataggregatet representerar har en livscykel på ca fem år. Redan vid framtagningen av KSN förutsågs därför att en ersättare för detta borde finnas i produktion omkring 1973.

Förberedelser för detta nya aggregat påbörjades redan hösten 1970 och med anledning av uteblivna framgångar för KSN-aggregat på exportmarknaderna beslutade företagsledningen den 21 april 1971 att omedelbart starta upp arbetet med en exportvariant. Denna exportvariant skulle i första hand baseras på KSN-aggregatet. Det material som fanns insamlat för det nya aggregatet skulle om möjligt utnyttjas. Man skulle vidare helt bortse från svenska marknadens och svenska myndigheters krav. I stället skulle anpassning ske till i första hand övriga på den europeiska marknaden förekommande aggregat.

Beslutet var alltså fattat och det var bråttom! Första utleverans fastställdes till vecka 44 år 1971. Men hur skulle arbetet genomföras. Både utvecklings- och konstruktionsavdelningarna var fullbelagda.

Med löfte om stöd från alla berörda avdelningar fick Gunnar Tengdahl (FT) i uppdrag att välja två medarbetare, arbetsplats och framtagningsteknik.

Gunnar Tengdahl:

— Jag valde Bengt Edwardsson (TTB) och Ragnar Järmyr (FTK) samt att få sitta avskilt. Vi flyttade till E-verkstan (gamla gjutriet) och vi befriades från alla andra arbetsuppgifter.

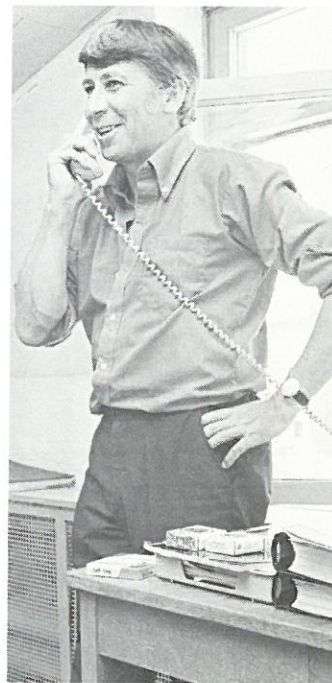
KSK-gruppen fr v Henry Johansson, Ragnar Järmyr och Bengt Edwardsson.

- Vi startade där arbetet den 3 maj med målsättningen att ha konstruktioner, kalkyler och prototyper klara före semestern. Vi skulle också forcera företagsledningen till beslut före semestern.
- Vi hade alltså 10 veckor på oss och vi var nog lite oroliga. Därför bestämdes arbetstiden redan från början till: start kl 0700, slut kl 1900.
- Sällan har väl ett arbete gått så bra som detta. Entusiasmen hos gruppen var stor. Vi fick stöd från alla håll vi begärde och jag tror inte att vi störde andra normala arbetsuppgifter. Möjligtvis skall undantag göras för kalkylgruppen (TTE), som vi nog störde. Men deras hjälp var helt nödvändig och vi fick den.
- Ett känt faktum är att konstruktion och produktion är två begrepp som är så intimt förknippade med varandra, att de ej kan göras oberoende av varandra. De sista fyra veckorna förstärktes därför gruppen med en metodingenjör, Henry Johansson (TTMA), vars insats var outhärlig. Den på så sätt utökade gruppen föreslog och fick gehör för nya synpunkter på produktionsupplägget för detta nya aggregat.
- Jag nämnde tidigare att vi inte störde andra normala arbetsuppgifter. Det är nog vid närmare eftertanke fel! En avdelning blockerade vi helt. Beredningsverkstanen TMB! Det blev vår prototypverkstad. Att dom hann med vad vi begärde är ett mycket gott betyg.

Arbetsgruppen klarade sin målsättning med undantag av att alla produktionsritningar ej kunde färdigställas före semestern. Detta jobb har Bengt Edwardsson fullföljt med hjälp av inlånad personal från försäljningskontoren i Stockholm (Karl-Gustav Arvidsson), Malmö (Lars-Erik Karlsson) och Enköping (Anders Ahlin). Även denna senare fas av arbetet har gått så bra att den från början fastställda första utleveransen v 44 ser ut att hålla, möjligen med någon veckas försening.

Hela projektet har alltså hittills gått helt enligt de mycket optimistiska planerna. Kanske kan erfarenheterna från de arbetsformer som tillämpats för det nya klimataggregatet KSK också ge något för övriga projekt. Ökad snabbhet och sänkta kostnader bör vara målsättningen för varje arbetsfas i en modern industri.

Klimataggregat KSK:s fortsatta öden är nu avhängigt av en framgångsrik marknadsföring. Vi får hoppas att vår exportavdelning och deras representanter utomlands lyckas.

Gunnar Tengdahl

OMSLAGSBILDEN visar hopsättningen av fläktdelen till KSK 400. Det är ansevärd dimensioner — en kub med sidan 2,3 m. Stora luftmängder är det också frågan om: sextiotusen kubikmeter i timmen. Detta med hjälp av en dubbelfläkt FLN 90 anordning 6.

I fläktutloppet sitter Erik Isberg medan Nils Erik Eriksson — mera känd som Vappa — fäster en bult ovanpå och Olle Ekberg är sysselsatt vid golvet.

Aktivt på bilvärmarmfronten

Bilvärmare är en viktig produkt för oss. Men bilvärmare är också en tekniskt komplicerad apparat där toleransgränserna är snäva och där det behövs mycket utbildning av service- och installationsmontörer.

Förra säsongen (1970–71) bjöd inte bara på den mildaste vintern i mannaminne. Tyvärr innebar den också tekniska störningar på några av de komponenter som vi köper utifrån. Dessa störningar gav oss många stora problem som om de inte hade lösts i tid, kunnat ge oss stora framtidsbekymmer.

Vi har under de senaste åren lagt ned mycket arbete och stora kostnader för att förse marknaden med bilvärmare av tekniskt högsta kva-

litet och med största möjliga trygghetsgaranti. Vi har också gjort stora ansträngningar för att utbilda alla som handhar, säljer, monterar och ger service på bilvärmarna, både i Sverige och på våra utlandsmarknader.

För att följa upp dessa strävanden och få ett underlag för fortsatt satsning på bilvärmare på en breddad marknad, kommer vi att specialutbilda ett antal medarbetare inom företaget. Dessa skall under en begränsad period i höst genomföra uppföljningsåtgärderna (information, vidareutbildning av montörer etc) och dessutom ge oss det beslutsunderlag som behövs.

Informationsfilm med Arne Weise och Kurt Jonsson

Arne Weise (t v) intervjuar Kurt Jonsson under filminspelningen.

I en arton minuters informationsfilm får vår utvecklingschef, Kurt Jonsson, svara på Arne Weises delvis provokativa frågor om bilvärmare. Kurt får förklara vad som gav oss sådana bekymmer förra säsongen, hur bilvärmaren fungerar och hur vi genom skärpt komponent- och tillverkningskontroll har löst problemen. Bengt Eklöv, som ansvarar för service och montörsutbildning, ger en information om hur vi bygger upp ett servicenät och hur vi utbildar personalen. Gerhard Salinger, Volvos tekniske expert, svarar på frågan hur samarbetet sker med bilfabrikanterna och TV-doktorn Bo-Eb-

be Löfberg ger råd om hur man skall skydda sig mot de sjukdomar som den iskalla bilen kan förorsaka.

Filmen visas av vår försäljnings- och servicepersonal och av bilfabrikanternas och bilimportörernas reservdelsinspektörer för ca 2.500 montörer och nästan lika många bil- och reservdelsförsäljare ute i landet.

I bilvärmarkampanjen ingår dessutom ett broschyrställ, »Skräddarsydd» broschyrer, affischer och en brett upplagd annonsering.

Gunnar Engellau inviger nya Expo

Under hela våren 1971 arbetade Paul Bergstedt (FTF) med att göra om vår Expo till en modern och levande utställning. Mer plats skulle ges åt rörliga bilder och modeller.

Och Paul, främst tillsammans med Bertil Löfgren på avd S och i viss utsträckning med Anders Rongelid inom avd R, lyckades göra något alldeles extra av vår utställning. Wasa-varvet i Stockholm, där Bahco Ventilation gjorde stora insatser för att ge fartyget rätt luftmiljö, har bidragit med en intresseväckande utställning i utställningen. Dels finns den modell av Wasa-varvet i begynnelseskedet som Bahco tog fram, dels en stillfilm om Wasas bärgning och en hel del repliker från Wasautställningen.

Vår filosofi när det gäller luftvård och ventilation finns på åskådliga skärmar och i stillfilmer som är insprängda i utställningen. Åskådliga, rörliga modeller finns både av Kaskadskrubbern, multicyklonaggregatet, SO₂-skrubbern och Bahco Bilvärmare.

Nya Expo visades först i en förhandsvisning internt den 11 juni 1971. Några dagar senare invigdes utställningen av styrelsens ordförande, direktör Gunnar Engellau, och då fanns hela Bahcos styrelse och företagsledning med.

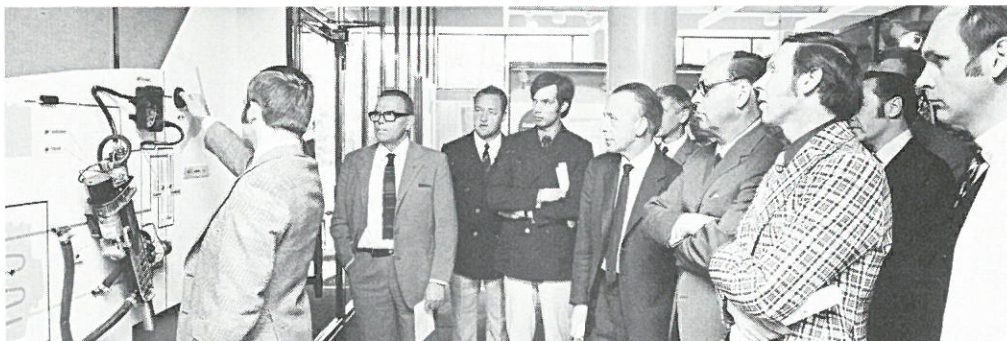
Direktör Gunnar Engellau klipper av sidenbandet och Bahco Ventilationens nya Expo är invigd. I bakgrunden syns Ulf Folt och Berndt Gustavson.

Fritz Lekander presenterar hemkomfortprodukterna för styrelsen.

Paul Bergstedt visar på en av skärmarna för luftvård för K G Spennare.

Från förhandsvisningen. Lars-Åke Anterving på bilvärmaravdelningen visar funktionen av Bahco Bilvärmare 4000.

Aktualiteter

Efter en jäktig dag tillsammans med storkunden så kan det vara skönt med lite avkoppling. I somras kom AEG på besök och på kvällen

tog man båten ut till Gröneborg, en av Mälarsöarna på vägen in mot Enköping.

Våra kunder försöker göra reklam för Bahco Bastu. På bilden ser vi produktchef Rolf Hoppeler AEG, Bertil Daniels-son, inköpschef Arne Kamlin AEG och Claes Hammar, som tillfälligtvis hoppade in på den svenska sidan för en kväll.

Bahco Ventilation expanderar i Frankrike

Sedan 1 januari 1968 har Bahco Ventilation ett dotterföretag — Airinco S.A. i Marseille — genom vilket vi distribuerat våra produkter i södra delen av landet.

Säljframgångarna har varit stora, särskilt inom bostadssektorn. De gjorda erfarenheterna har lett till ytterligare satsning på den franska marknaden och följande åtgärder:

Bolagets kapital har höjts med 1.300.000 FF från 100.000 FF till 1.400.000 FF och samtidigt har Airinco ombildats till Societe Anonyme.

Till verkställande direktör har anställts Monsieur Claude Vaude, som kommer från CARI S.A.

Monsieur Vaude skall leda rörelsen från det nyöppnade Pariskontoret. Monsieur Gerard Turcat kvarstår som platschef i Marseille, där han lett rörelsen sedan 1968.

För att bredda programmet i likhet med moderföretaget, har Airinco tagit agenturen för Hitachis kylprogram för hela Frankrike.

Bahco Ventilations målsättning är nu att relativt snart nå betydande marknadsandelar på bredare front än hitintills. Sannolikt kan nu det franska dotterbolaget erbjuda sina kunder det mest kompletta programmet någon inom luftbehandlingsbranschen i Frankrike kan uppvisa. Detta bedömes vara ett effektivt konkurrensmedel på en relativt splittrad marknad.

Sista omflyttningen i år

Vår produktförsäljningsavdelning har hyrt in sig hos Bahco Verktyg

Vi har ju varit trångbodda på kontorssidan rätt länge nu så när vi fick erbjudande från Bahco Verktyg att hyra övervåningen i deras kontorshus så accepterade vi med glädje.

Den 16 augusti flyttade avdelning R in i de nya lokalerna. Hela avdelningen är nu samlad på ett ställe (tidigare har man haft sina lokaler spridda över hela Bahco Ventilation).

I samband med flyttningen fick avdelningen ett eget telefonnummer, 380 40, som betjänas av Bahco Verktygs växel.

Så här, två månader efter flyttningen, kan

man konstatera att allting har gått bra och att alla rutiner flyter lika fint som när avdelningen fanns i centralkontoret. Vissa saker tar lite längre tid och det fordras en bättre framförhållning när det gäller material m.m.

De nya hyresgästerna har mottagits med öppna armar av Bahco Verktygs personal. Eftersom avd R har samma tider som för Bahco Ventilation i övrigt så blir det inga kollisioner varken när det gäller lunchtider eller trafiktider.

Fritz Lekander och Tore Hanson planerade flyttningen och fick allt att stämma exakt. Som vanligt var det Göte Wiströms mannar som fick göra handarbetet vid flyttningen.

Idet här fina huset finns inte regionskontoret för den södra regionen

Kv Kronprinsen är för många besökare riktmärket framför alla när man kommer till Malmö. Med sina 28 våningar är det Sveriges högsta byggnad, ja t o m Nordens. Mitt i Malmö centrum är kv Kronprinsen en hel stad i staden, med mer än 7.000 innevånare.

Här ligger alltså inte vårt regionskontor för den södra regionen. Men inte mer än ett kvarter längre bort, vid en liten piazza med klart mänskligare dimensioner, ligger Nils Forsbergsgatan och där har vi vårt Malmökontor. Bra och ändamålsenliga lokaler, relativt låg hyra, centralt men ändå lugnt och avskilt läge kan man glädja sig åt. Inte mindre än 3 parker flyter ihop här. Mariedalsparken, Slottsparken och Kungsparken.

Från början låg vårt Skånekontor i Helsingborg. Till Malmö flyttade man 1953 och då var kontoret inrymt i ett gammalt korsvirkeshus vid Södertull. Pittoreskt och kulturhistoriskt men inte så ändamålsenligt kanske. Redan 1955 fick vi möjlighet att flytta till Nils Forsbergsgatan och där trivs man.

Kronprinsen med Carl Milles staty Pegasus i förgrunden. Bilden tagen i Kungsparken.

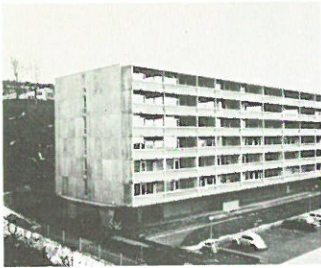
Bild av Piazan med entré till regionskontoret.

Vid en pratstund med regionschefen Gösta Månsson, kommer naturligtvis samtalet in på Örestadskomplexet. Det var här som den kulturella och kommersiella blomstringen i Norden började», säger Gösta och pekar ut Örestadsområdet på kartan. »Nu håller cirkeln på att sluta sig och man är tillbaka med tyngnpunkten för Norden i den här regionen». Så framtidsoptimismen är stor.

Den nya regionsindelningen har många fördelar, framförallt när det gäller framtiden. Den innebär en decentralisering av vår verksamhet till starka och i hög grad självförsörjande försäljningsområden.

Regionschef Gösta Månsson.

Hamilton House

Vi pratar också om de många stora ventilationsanläggningar som Bahco Ventilation har svarat för. Franz Soells Tobaksfabrik tillkom under åren 1962–1967. Den anläggningen är intressant därför att kraven på fullständig luftbehandling med hårda toleransgränser både när det gäller temperatur och luftfuktighet. Den anläggningen kostade ca 6 miljoner kronor. Andra stora objekt har varit Malmö Allmänna Sjukhus och Lunds Universitet. Under åren har vi skapat anläggningar vid Lunds Universitet till ett värde av ca 30 miljoner kronor. Kontorslandskap för Facit och en stor anläggning för Alfa-Laval skall också nämnas. Vid Alfa-Laval byggdes från början 2 »skepp» där luftflödet var ca 25.000 kubikmeter i varje. Nu har anläggningen byggts ut till 10 skepp.

När bostadsventilationssystemet med Multizonaggregat kom in i bilden så var Gösta Månsson en av de främsta entusiasterna. Följaktligen har man i Helsingborg den första anläggningen i det exklusiva bostadskomplexet Hamilton House. Idag är synen på Multizonssystemet kanske mer nyanserad, bl a har man bättre uppmärksammat problemet med den alltför torra luften.

Gösta Månsson drar också fram ett exempel där konstruktionen påtagligt vann över priset. Bahco hade offererat varuhusventilationen till Tempo på Södergatan i Malmö. Priset var betydligt högre än konkurrenternas men Bahcos anläggning innebar att lokalerna kunde utnyttjas bättre kommersiellt. Bahcos lösning gav ca 25.000 kronor mer i årshyra.

Andan och framtidstillförsikten är stor, det fick Dakaporedaktören ett starkt intryck av vid rundvandringen på regionskontoret.

Bild 1

Thomas Hansen bitr distiktschef. Han började i Malmö 1958. 1953-1965 var han i Enköping och arbetade inom utvecklingsavdelningen med sjukhusaggregat KSH.

Bild 2

Ake Lindberg stabschef. Han har arbetat inom företaget sedan augusti 1956 och började med försäljning av Thermobloc.

Bild 3

Roland Hansson var med redan på Helsingborgstiden. Kom till Bahco 1946. Kallas för »klippan» i Malmö.

Bild 4

Ole Nielsen till vänster och Lars-Eric Carlsson sysslar med kalkylering. Ole började 1955 men var utflugen en tid och började hos oss igen i augusti i år. Han fyller fö också 50 år den 11/10, vilket vi saluterar.

Bild 5

Eva Wihlborg sysslar med orderbehandling och diverse skrivarbete.

Bild 6

Veteran Olle Persson »mitten» och Börje Larsson höger diskuterar problem med Thomas Sternros.

Bild 7

Georg Forsberg den mest efterfrågade. Han sysslar med industrianläggningar.

Bild 8

Ljudmätning på gång. Här kontrollerar Jan-Erik Nilsson mätaren. Han sysslar även med konstruktionsarbete.

Bild 9

Helen Baggesen svarar för skrivarbetet av offerter mm på skrivcentralen.

Bild 10

Eric Rosander har varit med sedan 1955 och sysslar med Thermoblocförsäljning. Eric fyllde 50 år den 5/10, till vilket vi gärna gratulerar.

Bild 11

Karl Billred närmast instruerar Bertil Ekberg. Kalle är teknisk chef på S-SR och har varit i företaget sedan 1958 som försäljare.

Bild 12

Gunther Sullwold till vänster och Hans Leth arbetar med kalkyler.

Bild 13

Gull Nilsson sköter växeln. Vid sidan av telefonistjobbet klarar hon också en del korrespondens.

Bild 14

Birgitta Strandberg är sekreterare åt Gösta Månsson.

Bild 15

Clas Ivarsson ansvarar för egna förslag och program för nordvästra Skåne.

Bild 16

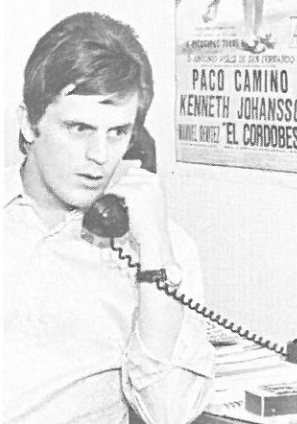
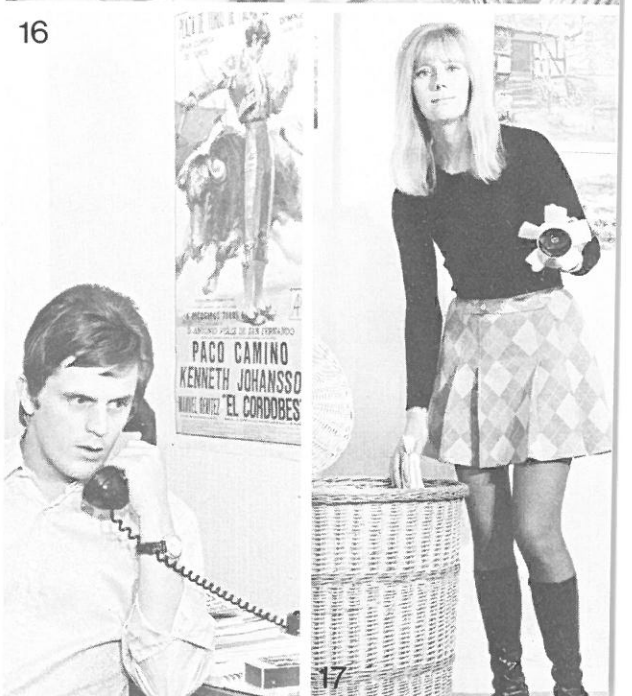
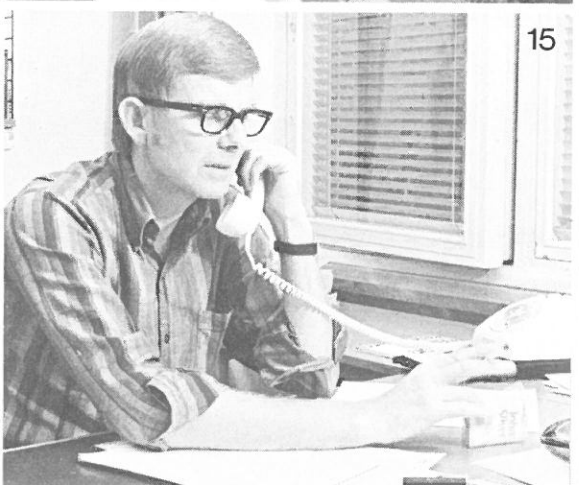
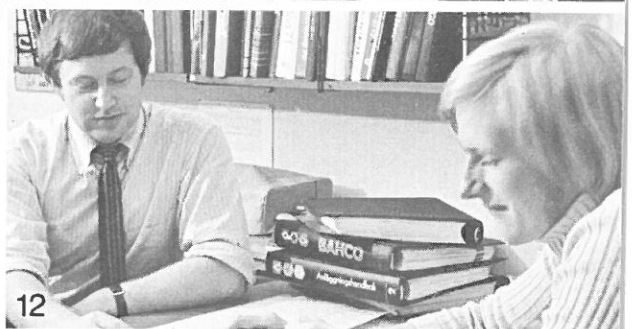
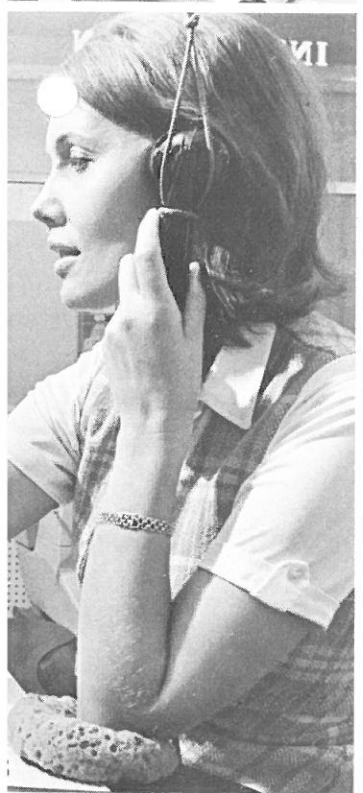
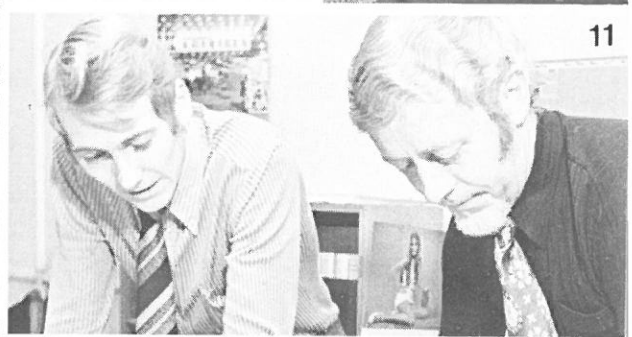
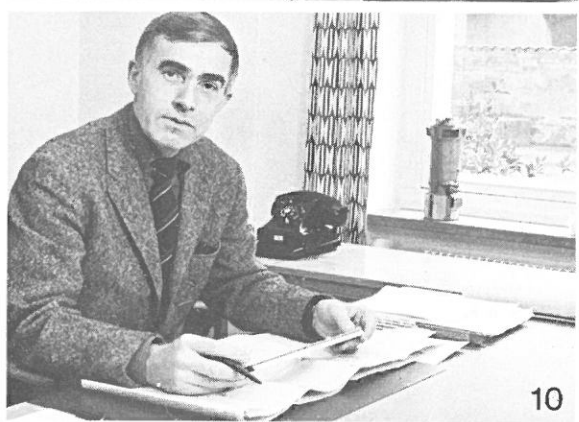
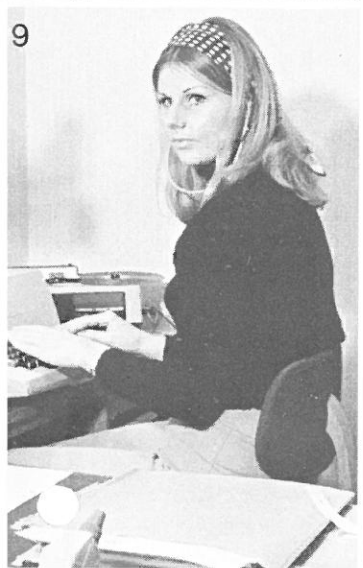
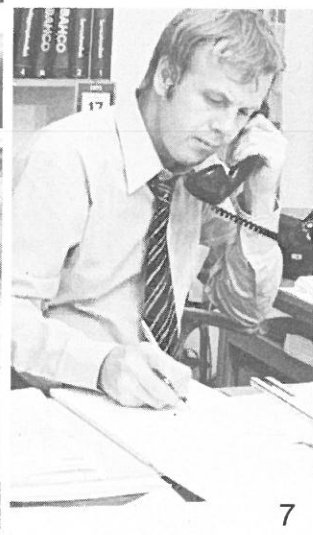
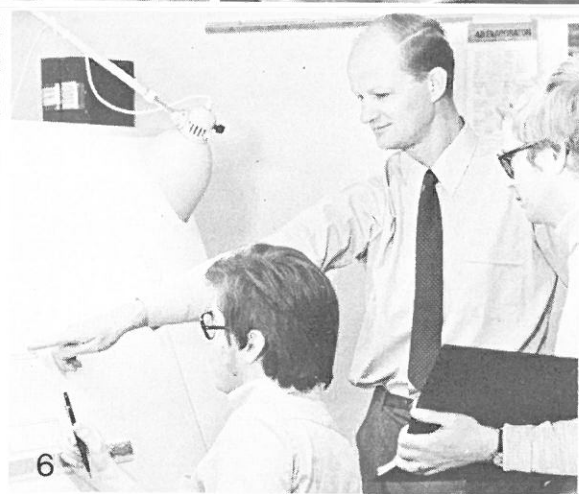
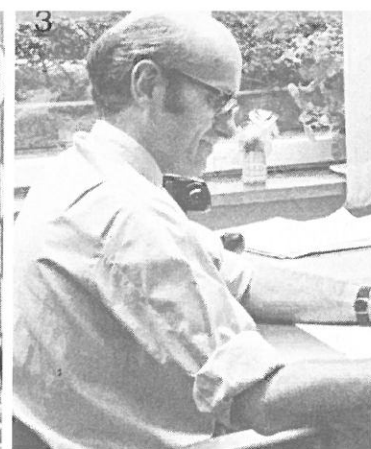
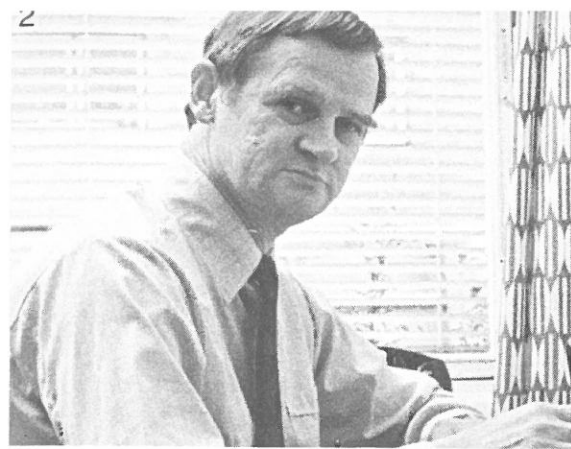
Kenneth Johansson medhjälpare till Thomas Hansen sysslar med kalkylarbete (och tjurfäkting av affischen att döma).

Bild 17

Marianne Bramsland sysslar med apparatförsäljning till installationsfirmor o d. Ev reklamationer får hon också ta hand om. Började som korrespondent 1966, hjälpte hemkomfortförsäljningen i 2 1/2 år innan hon började med detta självständiga arbete. Marianne har ett »hemligt lager i sin korg bilden» med smådetaljer, som måste skickas snabbt, och som knappast lönar sig att fakturera.

Dakapo redaktionen riktar ett särskilt tack till Bo Rosenqvist (ingen bild ?) som har tagit bilderna och i vanliga fall sysslar med kalkyler.

Det här handlar om utbildning

Konstruktörskurs, del 2.

Den här kursen är en fortsättning på vårens stora satsning, konstruktörskursen för avd U. Kursen har 26 deltagare. Liksom i våras är det Ulf Brangfelt, Bernt Nedar och Arne Wilhede som svarar för kursledningen.

I kursen, som började den 16 september, har det också ingått två dagars praktiktjänst. Hittills har 14 deltagare varit med om monterings-

arbetet på ventilationsanläggningar på två bygplatser i Uppsala.

Den här fortsättningskursen omfattar bl a sådana saker som konstruktion av produkter med avseende på hantering och emballage, servicevänliga produkter, montagevänliga produkter, värdeanalys, ekonomi och budgetering.

Björn Möller övar fransk stavning under överinseende av Fritz Le-kander (th) och Wilhelm Jung (mitten).

Intensivutbildning i tyska och franska.

I höst har vi också startat en försöksverksamhet med intensivutbildning på språksidan. Utbildningen är främst riktad till dem som har täta kontakter med våra utlandsmarknader. Målet är att höja språknivån, både muntligt och skriftligt och att ge deltagarna språkligt självförtroende när det gäller de båda språken tyska och franska.

Att undervisningen blir intensiv kan man se redan på programmet. Två deltagare och en lärare under tre lektionstimmar i följd och dessutom flitigt bruk av bandspelare och kassetbandspelare (den senare för hemstudier och läxor).

Lärare för kursen är Wilhelm Jung.

AR genom chefer-en följetong

Den här kursen går nu snart på sitt tredje år. Med AR genom chefer strävar vi att på alla

chefs nivåer genomföra förståelse för den administrativa rationaliseringen för vårt företag.

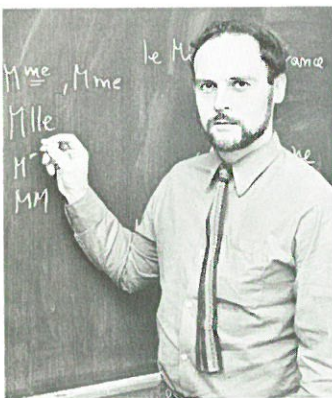
Produktionsplanering för avd M, TT och TV

Det här är en ny kurs som ansluter till en nyutkommen kursbok från Sveriges Mekanförbund. Kursen startade den 21 september.

Kursmaterialet är delvis utarbetat i samråd med Ulf Brangfelt och Martin Sandblom hos oss. Ett bra exempel på att den interna undervisningen ligger väl framme på Bahco Ventilation

är att vi ofta kan användas som pionjärer och för försöksverksamhet när det gäller nya kurser. Sedan kan erfarenheterna hos oss användas när kursen går ut på svenskt näringsliv i övrigt.

Kursen går två gånger i veckan mellan 0700 och 0900 och omfattar femton sammanträden.

Wilhelm Jung är Bahco Ventilations språklärare i franska och tyska. Han har tidigare bl a varit lärare i tyska vid Londonkollegiets kurser i Wien med en svensk fil kand-examen i Uppsala som grund. Namnet skvallrar om tyskt ursprung så det är en internationell språkherre som knutits till företaget. Det är här fråga om »akututbildning» av medarbetare, som snabbt måste klara sig själva på olika språkmarknader.

Miljö 2, Kurs i arbetarskydd och företagshälsovård

Den här kursen är också den en fortsättning på en kurs som började i våras. Arbetsmiljön, arbetarskydd och företagshälsovård blir allt vik-

tigare och här har vi möjlighet att få en samlad bild av läget idag och för framtiden.

Kursen går 7 gånger.

Veckokurs för tolkar

Att tolka lättfattligt och flytande är en svår konst. Men det är viktigt för oss att ha goda tolkar för att underlätta kommunikationerna för våra medarbetare, som ännu inte behärskar svenskan så bra.

ningen är baserad på aktuella, levande situationer i arbetslivet. Det kan gälla sådana saker som själva arbetet (instruktion), sjukvård, arbetarskydd, fackliga frågor, personalfrågor och socialfrågor.

Därför ordnas nu en kurs för våra 8 finskkunniga tolkar. Arbetsmaterialet utgörs av Invandrarverkets ordlistor för tolkar och undervis-

Kursen gick på dagtid mellan den 27 september och 1 oktober.

Hurusom vi roar oss i Norr

Julfesten brakade loss i mars. Detta beror inte på allmänna svårigheter att hålla reda på årstider utan på problemet att i juletider få tid att slå runt en kväll.

En fredag packades skidor, aftonblåsor, solkrämer o d och kosan ställdes mot Hedmans hotell i Hålland, känt som fjällvärldens verkliga hålligångställe. Det var det. Bahcopersonal från Sundsvall och Östersund med fruvar/män, ett trettiotal samlades för att göra av med firmans bidrag till julfest. Bidraget stoppade för fredagskvällen sedan måste egna medel skjutas till. Lördagen utnyttjades till skidåkning i olika former för att avslutas med middag och dans. Tidigt på söndagsmorgonen hade alla kommit i säng för att strax stiga upp igen. Av någon anledning var skidåkning inte så allmän denna förmiddag.

Vid varje årsfest publiceras en stencilerad tidning kallad »Luft-Posten» innehållande visor, dåliga vitsar och ibland elakheter om kamraterna. Min blygsamhet förhindrar vidare utläggningar om denna publikation som nu har 10 årgångar på nacken. (Tidningens stolta devis har alltid varit: »Utkommer för att HYLJA, HUGFÄSTA och FIRA Bahco:s enda personal-sociala verksamhet»).

Efter söndagslunch i Hålland vidtog en snabb förflyttning till undertecknads käll i Östersund för att betitta första mötet i Ishockey-VM mellan Sverige—Tjeckoslovakien (6—5). Husets konstruktörer har all heder av sitt arbete då denna enorma provbelastning med Sveriges sista mål som topp slutade med att huset står kvar.

Detta om julfesten. Men eftersom vi trivs så bra tillsammans är inte en enda årsfest tillräcklig, varför vi samlades med respektive i Sundsvall helgen före semestern för att besöka stadens förnämliga sommarrestaurang Vindhem som ligger på en ö utanför staden. I bästa gåbortkläderna embarkerades m/s Aramis som efter en timmes resa avlämnade oss vid restaurangen där oxfile och dans väntade. Utan att gå in i detalj på diverse puts med tvålchoklad, Hålligång-Åke, födelsedagsfirning m m kan man säga att kvällen gick i bästa partajstil. Som alla trevliga kvällar gick tiden fort och snart var det dags att båta hem igen i den tidiga morgonsolen.

Så roar vi oss på Bahco i Sundsvall—Östersund.

Curt Ydstål

Skidåkarna på bilden är f v Birgitta Persson, Börje Pettersson (skymd) Gunnar Bjarnhagen (trött), Siv Ydstål och Ingrid Bjarnhagen.

Ur Luft-Posten 1971 saxar redaktören följande lilla tippningstävling. Mer än 8 rätt räcker till seger. De rätta svaren kan Du läsa längst ned på denna sida.

Vad är?

1. Trollsmör	1 En blandning av mjöl och vatten
X En växt
2 En svamp	8. Sundsvallsbanken grundades 1864 i (Till att börja med hette den Norrlands Enskilda Bank)	1 Härnösand
X Östersund
2 Sundsvall
2. Ättiketer	1 Innehållsförteckning
X Lösningssmedel
2 Föreskrifter om seder	9. Sundsvalls Stads privilegiebrev undertecknades av Gustaf II Adolf den	1 2/1 1621
X 23/8 1621
2 15/4 1624
3. Solar Plexus	1 En boxningsterm
X Nervknippe
2 Astronomiterm	10. Jättedaggmasken kan bli	1 60 cm
X 120 cm
2 300 cm
4. Soldenär	1 Avlönad krigare
X Motsatsen till gäldenär
2 Solid betalare	11. Finkelolja är	1 Till största delen alkohol med högre kokpunkt än etylalkohol
X Till största delen estrar av etylalkohol
2 Till största delen en spillprodukt vid hembränning
5. Hålland ligger	1 Sydligare än Östersund
X Sydligare än Örnsköldsvik
2 Sydligare än Aspås	12. Vegetera betyder	1 Beta av
X Vara överksam
2 Undvika kött
6. Dakapo betyder	1 Omtagning
X Underrättelser
2 Ett slags versfot	13. Morbroder heter på tyska	1 Mutterbruder
X Grossvater
2 Onkel
7. Jämtlands yta är	1 Mindre än Svealands
X Större än Svealands
2 Större än Götalands		

Rätt rad: 2XX12112221X2

Svenska Bankföreningen informerar

Nu har vi levt med »checkstopp» i butiker och på andra håll ett par månader. Och hur har det gått? Jo tack, förvånansvärt bra. Det är åtminstone uppfattningen hos den helt dominerande andelen checklönekunder.

Och det är egentligen inte så underligt. Tidigare — när checkar fortfarande accepterades i butiker, på bensinstationer och restauranger — handlade de flesta ändå med kontanter. Man vet nämligen att den totala checkrörelsen i Sverige har en omslutning kring 30 miljarder kr. Av dessa pengar var det bara 8–10 procent som gick via butiker etc; resten var checkar som drogs i banken eller användes för betalning på posten — där man tar emot checkar också idag.

Bakgrunden till stoppet: De kraftigt ökande checkbrotten. Polisen hävdade att bankerna måste upphöra med den garanti enligt vilken de under vissa förutsättningar svarade för falska checkar som lämnats i butiker och på andra betalningsställen.

Detaljhandeln ansåg i det läget inte att den längre vågade ta emot checkar, man fruktade förluster. Man var dessutom rädd för det besvär det skulle innebära att avkräva varje checkkund legitimation och kontrollera att den var riktig.

ID-kort och namnpåtryck

Handeln anklagade också bankerna för att de inte uppfyllt de löften de givit. Det var ytterligare ett skäl för att man inte ville ta checkar längre. Hur stämmer det, direktör Nils Rudolfson i Svenska Bankföreningen?

— Det stämmer inte särskilt bra. Vi lovade att förse alla checklönekunder med bankernas ID-kort och också försöka se till att alla affärsbanker fick namn- eller personnummerpåtryck på sina checkar. Men med 1,2 milj checklönekunder som använder 120 milj checkar om året är det något som tar tid. Vi sade på ett tidigt stadium ifrån att det kunde vi inte klara till halvårsskiftet i år.

— Men till årsskiftet 1972/73 skall vi vara där. De affärsbanker som inte har påtryck på sina checkblanketter idag har fattat beslut om att skaffa det — antingen i form av kontohavarens namn eller personnummer. Båda uppgifterna återfinns ju också på ID-kortet.

Försäljningen av ID-kort har följande fart de senaste månaderna sedan bankerna beslutade att rabattera kortet för dem som har checklön så att det nu kostar 5 kr istället för ordinarie pris som är 11 kr.

Stoppets omfattning

Hur omfattande har »checkstoppet» då blivit?

— Det varierar mellan olika typer av butiker, säger Nils Rudolfson. I varuhusen kan man nog säga att det är så gott som totalt. I övrigt beror det på var man bor: Ju längre bort man kommer från storstäderna, desto mindre om-

fattande tycks det vara. I kvartersbutiken där man handlat i åratal tycks det ofta gå bra att handla med check. En del kapitalvarubutiker — t ex sådana som säljer möbler — tar också check; där rör det sig ofta om varor som sänds hem efter det att betalning skett och då har ju säljaren möjlighet att hinna kontrollera att han inte fått en stulen check.

Det kan i det här sammanhanget vara lämpligt påpeka att den sk bankgarantin bara försvunnit för falsk check. För övertrasseringar på kundens eget konto svarar bankerna fortfarande i samma utsträckning som tidigare.

Än så länge har man inte heller sett någon mer påtaglig tendens till att checklönekunderna söker sig över till andra kontotyper eller till andra institut, främst posten. Ströfall förekommer givetvis men de är sällsynta.

— Och vi tror inte att antalet »avhoppare» skall öka nämnvärt heller, säger Nils Rudolfson. Det stora flertalet använde ju redan tidigare checken så att de gick till banken och lyfte sin lön i ett par omgångar och sedan handlade med kontanter. Men givetvis inser vi att stoppet är olägligt för den kategori checklönekunder som har vant sig vid att handla med check.

Checken kommer tillbaka

Nils Rudolfson tror också att checken kommer tillbaka som betalningsmedel i butikerna — åtminstone i viss utsträckning. Redan när detaljhandeln fattade sitt beslut att inte ta emot checkar uttalades det att man vore beredd att diskutera saken på nytt när bankerna hade försett sina kunder med ID-kort och checkarna med namn- eller personnummerpåtryck. Och det kommer alltså att ha skett om halvtannat år.

— Men jag tror inte checken kommer tillbaka i samma omfattning som tidigare. Och det sörjer vi egentligen inte över — många människor har använt många checkar för små struntinköp. Det har orsakat irritation i butikerna — både bland personal och de som stått efter checkbetalaren i kön — och dyrbart merarbete i bankerna.

Öppethållandet

I samband med checkstoppet har bankerna fått uppbära mycket klander för att bankkontoren är öppna på fel tider eller stängda när kunderna har möjlighet att gå dit. Speciellt har man riktat in sig på att kontoren är stängda på lördagar. När checken fungerade som betalningsmedel i butikerna spelade lördagsstängningen mindre roll men idag ser många annorlunda på saken: Lördagen är den stora inköpsdagen i många familjer och glömde man kila in på banken på fredagen står man sig slätt.

Kan man tänka sig någon ändring härvidlag?

— Jag tror knappast det, säger Nils Rudolfson. Lördagsledigheten för de bankanställda är en avtalsfråga, den fackliga organisationen Bankmannaförbundet har förhandlat sig till rätten att ha lediga lördagar och jag tror inte att de är beredda att ge upp den förmånen.

Att så med all säkerhet inte är fallet framgår också av en ledare i Bankmannaförbundets tidskrift Bankvärlden där man i polemik mot Dagens Nyheters krav på lördagsöppna banker bl a skriver: »Ledarskribenter i DN och andra avisor bör först som sist ställa in sig på att Sveriges bankanställda inte tänker släppa ifrån sig den förmån lördagsledigheten innebär».

Nils Rudolfson är emellertid angelägen om att påpeka att bankerna under senare år successivt byggt ut sitt öppethållande de övriga dagarna i veckan. Idag har tre affärsbankkontor av fyra kvällsexpedition en eller flera dagar i veckan.

Bankomaterna

— Bankerna hoppas också att delvis kunna upphäva nackdelarna med kvälls- och lördagsstängda banker med utbetalningsautomater — bankomater. Med ett bankomatkort kan man ta ut pengar dygnet om hela veckan.

Dock inte hur som helst. För det första kan man inte ta ut mer än 500 kr åt gången och för det andra är bankomatkortet så snillrikt konstruerat att man inte kan göra uttag mer än en gång per dygn. Å andra sidan blir kortet gångbart i alla eller flertalet bankomater oavsett var i landet de är lokaliserade.

— Vi kommer också att vara angelägna om att placera bankomater där de mest behövs. Det innebär att de inte i första hand kommer att sitta i bankkontorens ytterväggar. De kan lika väl hamna i ett varuhus eller ute på ett företag med många anställda.

Man stoppar in sitt bankomatkort, slår den personliga koden och uppger om önskat antal hundralappar. Sedan kommer pengarna ut. Den personliga koden är »nyckeln» till bankomaten. Utan den fungerar inte kortet.

Direkt från facken

LO har under hösten satsat hårt på utbildning i grundläggande fackliga frågor. Kampanjen heter »Medlem driver på».

TV är med och parallellt med studiecirkeln visas ett program i fem delar »Arbetare 71». F Första avsnittet sändes den 30 september med underrubriken »Vart tog fackföreningen vägen?». Det har inte varit helt problemfritt att engagera TV i denna satsning utan stora omarbetningar av kursmaterialet har gjorts.

Verkstadsklubben erbjuder följande kurser:

- 1 Medlem driver på
- 2 Facklig grundkurs
- 3 Tid för metallserien
- 4 Att arbeta i Sverige

Anmäl Er till fackliga studier. Möt upp man och kvinngant.

Om vi inte kommer till Dig på arbetsplatsen, får Du komma till oss i klubbbrummet.

Förhandlingar

Löneförhandlingar om fördelning av pott och övriga tillägg (ålders- och kvalifikationstillägg) avslutades den 8 september med redovisning av resultatet vid ett klubbmöte.

Förhandlingar om ersättning för användandet av bil i tjänsten resulterade i att ersättningen höjdes fr o m 1 augusti. Förhandlingarna kommer att återupptas med målsättning att träffa överenskommelse om anpassning till statens bestämmelser att gälla fr o m 1 december 1971.

Arbetstid

Vid senaste klubbmötet aktualiserades frågan om ändring av arbetstiden. Diskussioner har inletts med företagsledningen och kommer att fortsätta i samband med fastställande av arbetstid och semester för 1972.

Grupplivförsäkring

I förra numret av Dakapo informerades om att diskussioner pågick om ändring av grupplivförsäkringen. Dessa ledde till att samtliga tjänstemän erhöll erbjudande att ansluta sig till den nya försäkringen med rätt till förtidskapital vid långvarig arbetsoförmåga. Alla tidigare anslutna accepterade erbjudandet och ett stort antal nyanmälningar erhöles. Anslutningsprocenten är mellan 80 och 85 med en gynnsam åldersfördelning, vilket resulterat i att avgiften blivit lägre än beräknat.

Den nya försäkringen trädde i kraft 1 oktober 1971.

Medlemsbevis

Du som redan är SIF-medlem behåller Din medlemsbok med tillägg att lönebeskedet gäller som kvitto på medlemsavgiften.

Nya medlemmar får fr o m oktober ett enkelt medlemsbevis, där också lönebeskedet gäller som kvitto.

Dakapohunden:

»Hundvakten måste väl vara den trevligaste vakt man kan tänka sig».

6 glas i hundvakten, det är klockan tre på morgonen det.

Har Ni undrat ibland var det där med glas betyder. Hur mycket är klockan när det slår 8 glas. Sjöfolk vet vad det betyder och det gör väl de flesta entusiastiska fritidsskeppare också. Men Dakaporedaktören visste det inte förrän han fick en skeppsklocka i present av en god vän. Klockan slog inte vanliga tider utan slog glas. Här är förklaringen till denna tidmätning.

Dygnet är uppdelat i 6 st 4-timmarsvakter. Eftersom klockan slår varje halvtimme så är en vakt lika med 8 glas. Vakterna har sedan olika namn. Första vakten är mellan kl 2000 och 2400, hundvakten mellan kl 2400 och 0400, dagvakten mellan kl 0400 och 0800, förmiddagsvakten 0800 till 1200, eftermiddagsvakten arbetar mellan 1200 och 1600 och slutligen plattvakten mellan 1600 och 2000.

När klockan slår 1 slag i plattvakten så är tiden 1630. Vid 8 glas i plattvakten är klockan 2000 och då går vakten av (och blir frivakt). Svåra-re än så är det alltså inte.

det här vill vi ventilera

Hur blir man uttagen till Bahcos interna utbildning ?

I varje nummer av Dakapo har jag läst om kurser som har arrangerats både internt och externt. Det skulle vara intressant att veta hur uttagningen av kursdeltagare går till. När kur-

serna presenteras i tidningen har de antingen pågått en längre tid eller också har de avslutats. Vart skall man egentligen vända sig för att komma med på kurserna?

Svar:

När det gäller interna kurser skall Du vända Dig till Din avdelningschef, som har ansvaret för att hans personal vidareutbildas. Personalavdelningens utbildningssektion fungerar som rådgivare, administratör och arrangör av kurserna men initiativet kommer från avdelningar eller från samarbetsgrupper och företagsnämnden.

Så har Du synpunkter och önskemål när det gäller utbildning kan Du alltså kontakta Din avdelningschef eller någon representant för företagsnämnden.

Eskil Sjödin

50år

Sven Lundgren	B-verkst	3/10 1971
Anders Boström	Inköp	5/10 1971
Eric Rosander	Malmöfil	5/10 1971
Ole Nielsen	Malmöfil	11/10 1971
Nils Carlquist	Inköp	17/10 1971
Börje Stållberg	Utveck- l- avd	23/10 1971
Lennart Bardh	Avsändn	1/12 1971
Lennart Heldesjö	A-verkst	2/12 1971
Ake Nilsson	Under- hållsavd	23/12 1971
Berndt Gustavson	Adm	28/12 1971

DAKAPU UPPVAKTAR

Det finns ingen anledning att sluta med motion och sport bara för att sommaren har tagit slut.

Snarare finns det alla skäl att tänka igenom hur vi skall orka med en lång vinter, som säkert kommer att ställa stora krav på oss både fysiskt och psykiskt. Har Du motionerat regelbundet under sommaren och hösten så skall Du använda Dig av alla möjligheter att underhålla en god kondition. Har Du inte motionerat så skall Du verkligen tänka på att komma igång snarast. Det finns en hel del att välja på och har Du sparat förra numret av Dakapo så ser Du där vilka Du kan kontakta för motion och idrott tillsammans med Dina arbetskamrater.

Har Du slängt Dakapo så kan Du ringa eller skriva till Roland Stenholm och få namnen på kontaktpersoner för alla aktiviteter inom Bahco Ventilation.

Skjutning borde vara ganska enkelt för en född "skytt"

Så det var med tillförsikt som Dakaporedaktören begav sig till skjutbanan vid Husberg för att kamma hem koncernmästerskapet. Ett gevär och vänliga råd bestods jag med av Arne Ericson, som är en av eldsjälarna i Bahco Ventilations korpsskyttesektion. Avståndet till tavlan var 300 meter och vädret var fint, kanske en aning blåsigt bara.

Naturligtvis gick det inte alls som jag tänkt mig. Under inskjutningen letade markören i graven ofta förgäves efter mina skotthål i tavlan. Men de första tio tävlingsskotten träffade alla tavlan. Resultatet blev 44 poäng av 100 möjliga. Det placerades man inte särskilt högt på listan med. Dock inte allra sist.

Det dåliga resultatet skyllde jag givetvis på vinden. Det brukar aldrig blåsa från just det hållet när jag skjuter.

Livförsäkringsbolagen Framtiden och Trygg-Fylgia har gjort en undersökning och kunnat konstatera följande:

- En otränad medelålders man får 21% bättre fysisk prestationsförmåga genom tre träningshalvtimmar i veckan.
- Hjärtats förmåga att pumpa blod ökar med 23%.
- Efter 15 träningshalvtimmar förbättrar en kvinna sin fysiska prestationsförmåga med 12%.
- En arbetsprestation som före träningen kostade 140 pulsslag krävde efter regelbunden träning bara 120.

Har Du, min vän, provat på att skjuta? Det är både roligt och nyttigt. Det krävs god fysisk och psykisk spänst för dom ögonblick av total koncentration som måste till för att resultatet skall bli bra.

Och det finns många möjligheter att träna och tävla i skytte. Skjutning på bana är väl det vanligaste men fältskjutningar (det är när man går mellan olika skjutstationer i terrängen) är också uppskattade.

Vill Du veta mer om skyttesektionen och hur Du skall bära Dig åt för att komma med så skall Du vända Dig till Evald Johansson på utvecklingsavdelningen. Arne Ericson kan också hjälpa Dig om Du har några frågor om skytte.

Vem blev koncernmästare då?

Jo, det blev Algot Andersson med 225 p, följd av Evald Johansson 223 p.

Du har väl inte glömt motionsgymnastiken på tisdagarna?

Kl 1800–1900 för damer, kl 1900–2000 för herrar i Korsängsskolans gymnastiksal.

Du når ett större välbefinnande och bättre trivsel i alla sammanhang om Du försöker höja Din kondition!

Det är konstaterat! !

På lördagar kl 0930 har Roddsektionen uteträning med gymnastik och terränglöpning, vid otjänlig väderlek eventuellt »pingis».

Samlingsplats är vid portvakten, Bahco Ventilation. Dusch och bastu finns att tillgå efter träningen. Gamla och nya medlemmar är välkomna.

Bahco Ventilations IF

En stilstudie från mästerskapet

Ventilationsfinal i koncernmästerskapet i fotboll

Här är resultatet av koncernmästerskapet:

Grupp I

Verktyg 1	– Ventilation 1	0–3
Verktyg 1	– Mecman, Älvsjö	0–2
Ventilation 1	– Mecman, Älvsjö	1–0

Grupp 2

Ventilation 2	– Verktyg 3	3–0
Verktyg 2	– Verktyg 3	3–1
Verktyg 2	– Ventilation 2	1–2

Finalen:

Ventilation 1	– Ventilation 2	3–0
---------------	-----------------	-----

Koncernmästerskapen i fotboll, som spelades den 4 september, blev i finalen en ren uppörelse mellan Bahco Ventilations två lag.

Finalen spelades på Enavallen och blev både fartfylld och välspelad. Till slut stod Bahco Ventilation I som segrare med 3–0. Det ståtliga vandringspriset, en silverboll, överlämnades till Ventilation I lagkapten, Roland Stenholm av Eskil Sjödin. Samtliga spelare i laget fick en plakett.

Kamp om bollen i finalen

Eskil Sjödin delar ut segerplaketterna till Ventilations lag 1. Bo Lindqvist står närmast i tur.

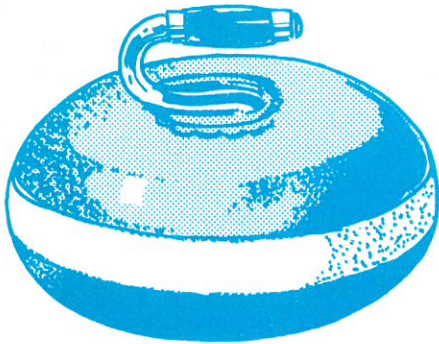
CURLING ÄR EN VINTERSPORT

IS ÄR ETT
NÖDVÄNDIGT
UNDERLAG

(MED MODERNA HJÄLPMEDEL SOM
KONSTERUSET OCH HALL KAN
MAN DOCK SPELA ÄVEN OM
TERMOMETERN UTE PEKAR PÅ +10°C)

CURLING SPELAS SOM ETT LAGSPEL.
ETT LAG HAR FYRA SPELARE

CURLING!

MAN SPELAR MED EN SLIPAD STEN
SOM ÄR FÖRSEDD MED ETT HANDTAG

SKOTTLAND GÖR ANSPRÅK
PÅ ATT VARA SPORTENS
URHEM OCH TILL BEVIS
PEKAR MAN PÅ EN CURLING-
STEN DATERAD 1511.

EN GAMMAL CURLING-
STEN SOM VÄGER NÄRA
60 KG FINNS SPARAD.

FRÅN BÖRJAN HADE MAN
ANVÄNT LÄMPLIGA NATUR
STENAR VÄGANDE UPPTILL
10-12 KG.

SMÅNINGOM FÄSTES ETT
HANDTAG PÅ STENENS
ÖVERSIDA OCH DÄRMED
INTRODUCERADES BETYD-
LIGT HÖGRE VIKTER.

I MITTEN PÅ 1700-TALET
SLIPADES STENARNA RUNDA
OCH SMÅNINGOM STANDARDI-
SERADES OCKSÅ VIKTEN.
DAGENS CURLINGSTEN
VÄGER SOM REGEL 18 KG.

MAN "SÄTTER" STENEN FRÅN ENA ÄNDAN AV
BANAN OCH DEN SKALL HELST HAMNA SÅ
NÄRA MITTEN AV BOET SOM MÖJLIGT, DÄR FINNS
DOCK MÖJLIGHETER TILL VARIATION ALLT ENLIGT
LAGKAPTENENS -(SKIPPERNS) ORDER.

SOPNINGEN ÄR ETT AV SPELETS VIKTIGASTE
MOMENT (DU SKRATTAR), MEN BEROENDE PÅ
SOPNINGENS UTFÖRANDE KAN MAN FÖR-
LÅNGA STENENS BANA SAMT FÖRSENA
CURLEN.

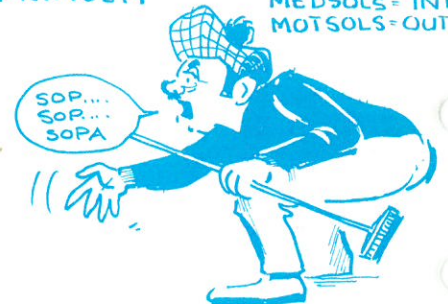
PERSONLIG UTRUSTNING FÖR CURLING:

SKOR MED GUMMISULA (INGAVASSA DELAR
SOM KAN FÖRSTÖRA ISEN)
SMIDIGA KLÄDER, HELST LÅNGBYXOR
GOD BALANS

SKIPPERN ÄR DEN I
LAGET SOM BESTÄMMER
TAKTIKEN, STENENS
PLACERING, SOPNINGEN
OCH *CURLEN

* CURLEN=ROTATIO-
NEN.
KASTET SKER MED
ROTATION.
CURLEN KAN GÖR
MEDSOLS= INHAN
MOTSOLS= OUTHAN

OBS! STENAR OCH KVASTAR
FÅR MAN LÅNA AV KLUBBEN

GUBBSPEL?... NEJ, CURLINGKLUBBEN ENA:S JUNIORER SOM KOM TREA I SM 1971 HADE
EN MEDELÅLDER PÅ 19 ÅR! SVENSKA DAMMÄSTARNA 1969 ENDAST 17 ÅR!

FET PLÅNBOK?... NEJ, DET
KOSTAR BARA EN (1) KRONA
I TIMMEN ATT SPELA CURLING
PÅ ENAVALLEN. (CURLINGHALLEN).

I CURLINGHALLEN
FINNS ÄVEN SERVERING
DÄR MAN KAN LÄSKA SIG
MELLAN VARVEN, FÖR
DET ÄR GANSKA SÅ
KÄMPIGT ATT "CURLA".

FÖRSÖK!

MEDDELANDE

BAHCO VENTILATION IF:S
CURLINGSEKTION OCH
CURLINGKLUBBEN ENA
INBJUDER ALLA INTRES-
SERADE TILL ENAVAL-
LENS CURLINGHALL

ANMÄLAN TILL
BERTIL DANIELSSON
(VERKTYG TEL: 177)
ELLER
ROLAND STENHOLM
(VENTILATION TEL: 177)